

Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1920 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om statsinlösen av
Södra Dalarnes järnväg och bandelen Rättvik—Mora av
Gävle—Dala järnväg.* (4:e avd.)

Uti en inom andra kammaren väckt, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad motion (nr 205) har herr *H. Hansson* i Rättvik hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära vidtagande av omedelbara åtgärder för statsinlösen av Södra Dalarnes järnväg och bandelen Rättvik—Mora av Gävle—Dala järnväg.

I fråga om de skäl motionären anført till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Motionären har framhållit, hurusom genom den redan verkställda statsinlösen av Mora—Vänernsbanan och Orsa—Sveglinjen samt dessa bansträckors sammanförande med Inlandsbanan det torde få anses givet, att en förbindelseled måste sökas från Mora till lämplig punkt på norra stambanan, exempelvis Storvik eller Krylbo. Sådana förbindelser funnes redan till bägge de nämnda platserna i Gävle—Dala och Södra Dalarnes järnvägar. Men så länge dessa vore enskilda bolags företag, hade ju staten liten eller ingen möjlighet att öva inflytande på trafikförhållandena å dessa linjer. Det hade också visat sig, att allt sedan Södra Dalarnes järnväg framdrogs till Rättvik, dessa båda bolag i förblindad iver att vålla varandra avbräck så gott som fullständigt åsidosatt allmänhetens berättigade krav på lätta och bekväma förbindelser. Detta framginge med all önskvärd tydlighet av en blick på tidtabellerna för de båda järnvägarna. Vid Rättvik, som utgör förbindelsestationen, framträdde missförhållandet starkast. Ingen som helst förnuftig plan vis à vis tågtiderna å de båda järnvägarna funnes. Det förefölle nästan, som om respektive trafikförvaltningar uteslutande drivits av önskan att ordna förhållandena till trafikanternas förargelse. Vad för övrigt Södra Dalarnes järnväg anginge, syntes det, som om bolaget ej skulle vara i besittning av förmåga att över huvud ordna trafiken nöjaktigt för de bygder, den berör. Från befolkningens sida växte också allt mer och mer kravet på ett statens ingripande i form av inlösen.

Utskottets
yttrande.

Gentemot vad motionären sålunda anført, vill utskottet erinra, att Gävle—Dala och Södra Dalarnes järnvägar — jämte ett antal andra banor — sedan flera år tillbaka äro förenade till en gemensam trafikförvaltning. Om det oaktat trafikförhållandena å dessa båda järnvägar icke av vederbörande trafikanter befinnas vara tillfredsställande, torde enbart denna omständighet, allraminst under nuvarande statsfinansiella situation, som nödvändiggör de största inskränkningar på alla områden, icke kunna anses motivera, att staten inlåter sig på så ekonomiskt vittomfattande åtgärder, som en statsinlösen av de i motionen omförmälda bansträckorna skulle innebära.

Med hänsyn härtill och då det därjämte torde kunna förutsättas, att det intresse, som från statens och det allmännas sida möjligen kan befinnas föreligga för att dessa järnvägslinjer övertagas av staten, tillfyllest skall beaktas av den för frågor av liknande natur den 13 september 1918 tillsatta kommittén med uppdrag, bland annat, att verkställa utredning angående ett mera allmänt förstatligande av Sveriges järnvägar, har utskottet ansett sig böra avstyrka det av motionären i ämnet gjorda förslaget.

Utskottet hemställer,

att herr H. Hanssons förevarande motion icke må
av riksdagen bifallas.

Stockholm den 20 april 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, J. Nilsson i Skottlandshus, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist och J. Nilsson i Malmö samt
från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, J. Jönsson i Revinge, P. Nilsson i Bonarp, O. H:son Waldén, S. Bengtsson i Norup, P. B. Nilsson i Landeryd, W. Bäckström, C. R. Jansson i Falun, J. Erlansson, O. Nilsson i Örebro, S. E. J. Lübeck och K. A. W. Björck.

Reservation:

av herr Ollas A. Ericsson.